

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 3/ 16. november 2023

CILJI TRAJNOSTNEGA RAZVOJA - ODPRAVA REVŠČINE

Odpraviti vse oblike revščine povsod po svetu

Revščina je postala ena glavnih težav in izzivov, s katerimi se sooča človeštvo. Število ljudi, ki živijo v skrajni revščini, se je med letoma 1990 in 2015 zmanjšalo za več kot polovico (iz 1,9 milijard na 836 milijonov) – vse več ljudi se še vedno bori za najbolj osnovne človeške potrebe.

Pri odpravljanju revščine ne mislimo samo za dohodek ljudi, ampak tudi na dostop do vode, zdravstvenega varstva, izobraževanja in varnega zatočišča. Nihče na svetu ne bi smel živeti pod skrajno revščino ali manj kot za 1,7 evra na dan.

Milenijski razvojni cilji so pokazali, da zastavitev ciljev in njihova realizacija deluje, zato je naloga ciljev trajnostnega razvoja, da dokončajo začrtan cilj. **[Več](#)**

KOLENDAR DOGODKOV PROGRAMA EKOŠOLA 2023/2024

17. november	Tradicionalni slovenski zajtrk	
20. november	Sadnja dreves, OŠ Beltinci	
21. november	Regijsko srečanje koordinatorjev SŠ Spletna prijava	
21. november	Praktična delavnica »Krožnost je naša priložnost« (SŠ Domžale) Spletna prijava	
22. november	Spletno strokovno izobraževanje GLOBE Več Spletna prijava	
24. november	Ekokviz SŠ - rok za prijavo dijakov na šolsko tekmovanje Prijava	
27. november	Strokovno izobraževanje Elementary GLOBE na OŠ Leskovec pri Krškem Več Spletna prijava	
30. november	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2023/2024 za fakultete Več	
8. december	Ekokviz SŠ: šolsko tekmovanje Več	
20. december	MPO: Rok za oddajo prispevkov na temo Podnebne spremembe, gozd, biotska pestrost Več	
20. december	Rok za prijavo na GLOBE igre Več	
31. december	Sejem Altermed - spletna prijava za predstavitve na sejmu	

2024

12. januar	Ekokviz OŠ: šolsko tekmovanje
15. januar	Rok za oddajo receptov Reciklirana kuharija Več
Februar	Druga delavnica projekta Hrana ni za tjavendan
2. februar	Ekokviz SŠ: državno tekmovanje
9. februar	MPO: Rok za oddajo prispevkov na temo Hrana, šolski vrtovi Več
16. februar	Rok za oddajo nagradnega natečaja Eko-paket (ustvarjamo in predstavljamo KEMS Več)

Vsebina:

Koledar dogodkov
2023/2024

2

Spletni delavnici:
Hrana ni za tjavendan
Ne zavrzi oblek, ohrani

VPRAŠAJ DRŽAVO
ZELENI PINGVIN

3

green penguin

Vabimo:
Ekokviz OŠ
Reciklirana kuharija
Likovno-literarni natečaj

4

Srečanje
koordinatorjev SŠ
Delavnica Krožnost je
naša priložnost

5

6

Tradicionalni slovenski
zajtrk
Globalna nagrada za
učitelje FEE
ETZO

7

7. marec	Ekokviz za OŠ: državno tekmovanje
15. marec	Rok za oddajo likovno-grafičnega in literarnega natečaja na temo »Zavržena hrana in podnebne spremembe« Več
15.–17. marec	Sejem Altermed: Odgovorno s hrano, Celje Več
1. april	Rok za oddajo nagradnega natečaja Misija: Zeleni koraki Več
19. april	Rok za oddajo nagradnega natečaja: Krožnost je naša priložnost
19. april	Rok za oddajo Projektnega krožnega oblikovalskega izziva
22. april	Rok za oddajo nagradnega natečaja Mladi v svetu energije Več
22. april	MPO: Rok za oddajo prispevkov za mednarodno sodelovanje Več
24. april	Slovenski dan brez zavržene hrane
26. april	Rok za oddajo nagradnega natečaja Eko-paket (krožnost KEMS) Več
29. aprila	Rok za oddajo nagradnega natečaja Odpadkom dajemo novo življenje Več
Maj	XVII. Srečanje ekovrtcev v Tolminu
Maj	Nacionalna konferenca GLOBE
13. maj	Rok za nagradni natečaj kampanj ob slovenskem dnevu brez zavržene hrane Več
22. maj	Rok za oddajo foto natečaja Ohranjanje biotske pestrosti Več
30. maj	Rok za oddajo poročila za pridobitev GLOBE certifikata Več
31. maj	Rok za oddajo raziskovalne naloge GLOBE. Predhodna prijava do 20. decembra 2023 Več
1. junij	Svetovni dan mleka: Dan belih brkov Več
1. junij	Zaključni dogodek projekta Hrana ni za tjavendan z rojstnodnevno zabavo
3. junij	MPO: Rok za oddajo prispevkov na temo odpadki, ravnanje s surovinami, recikliranje, krožno gospodarstvo Več
5. junij	Rok za oddajo nagradnega natečaja Mlekastično! Izberem domače Več
7. junij	Rok za oddajo nagradnega natečaja »Šolska VRTilnica« Več
Maj/junij	Zaključni dogodek projekta Krožnost je naša priložnost
Junij	Mednarodna konferenca: Mladi v programu Ekošola za trajnostno družbo, Krško
13.–15. junij	VI. Strokovno srečanje (tabor)
28. junij	Rok za oddajo zaključnega poročila LEAF Več
11. september	Zaključek Misija: Zeleni koraki med počitnicami Več

ORGANIZIRALI SMO

Hrana ni za tjavendan - skupaj že 10 let

Spletna delavnica HRANA NI ZA TJAVENDAN

18. oktobra smo organizirali prvo spletno delavnico projekta Hrana ni za tjavendan, ki letošnje šolsko leto praznuje 10 let. Predstavili smo dejavnosti, dogodke in časovnico, za navdih pa so bili predstavljeni rezultati in dejavnosti preteklega šolskega leta. Posnetek delavnice si pogledajte na povezavi <https://video.arnes.si/watch/75103sx3hkvw>.

Spletna delavnica NE ZAVRZI OBLEK, OHRANI PLANET!

26. oktobra smo na spletni delavnici predstavili projekt in predloge dejavnosti za vse starostne skupine. Prislunhili smo dobrima praksama Vrta Murska Sobota in OŠ Mladika ter predavanjema o zelenem zavajanju v tekstilni industriji ter o oblekah in novih priložnostih. Bolha.com, nov partner-podpornik projekta, je predstavil, kako spodbujajo uporabo oblačil iz druge roke med mladimi ter podperne dejavnosti. Posnetek delavnice si pogledajte na povezavi <https://video.arnes.si/watch/644sv80sc4vd>

»Second hand« zakladnica bolha.com - DA OBLAČILA NE BODO KONČALA V SMETEH!

 bolha.com

LJUBEZENSKI TEST ZA MOJE OBLAČILO

- Vem, kje je bilo narejeno.
- Vem, iz katerega materiala je narejeno.
- Poznam navodila za njegovo nego.
- Če se strga, ga želim popraviti.
- Spomnim se kdaj / kje je bilo kupljeno.
- Imam načrt za konec njegove življenjske dobe.

vir: ZPS

VPRAŠAJ DRŽAVO: ENOSTAVEN DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Dostop do informacij javnega značaja je **ustavno utemeljena pravica**, ki je zapisana v 39. členu ustave, ki govori o svobodi izražanja. »Vsakdo ima pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon. Dostop do informacij javnega značaja je neodvisen od pravnega statusa prosilca in je enak za vse (fizična oseba, pravna oseba, tujec, društvo, delniška družba, banka, nevladna organizacija ...)»

Kako poteka zahteva za informacijo javnega značaja?

Informacija se zahteva s pomočjo zahtevka, ki se ga naslovi na izbrani organ. Pred izdajo zahtevka je priporočljivo, da si predhodno pogledate njihovo spletno stran, ali je morda podatek že objavljen.

Vsi zavezanci za posredovanje informacij javnega značaja so vpisani v javnem registru zavezancev (AJPES), ki je dostopen [tukaj](#). Informacije javnega značaja so zanimive tudi za profesorje in učitelje, ki želite popestriti svoja predavanja s svežimi in aktualnimi podatki. O informacijah javnega značaja je pripravljen [VODIČ ZA ZAČETNIKE](#)

VPRAŠAJ DRŽAVO

Predstavitev projekta na OŠ Miren

V torek, 24. oktobra smo na OŠ Miren učiteljem in vzgojiteljem v sklopu projekta **Vprašaj državo** predstavili digitalno platformo, ki že uspešno deluje v 26 državah po svetu. S pomočjo platforme imenovane Alaveteli so prosilci po svetu oddali že več kot milijon zahtevkov.

Vodilni partner projekta je **Transparency International Slovenia**, v katerega so poleg Društva DOVES - FEE Slovenija vključeni še partnerji iz različnih statističnih regij: Zavod

Dobra družba, Mladinska zveza Brez izgovora, Zavod Bob, Zavod Pip. Projekt je namenjen krepitevi zavesti v različnih okoljih o pravici do dostopa do informacij javnega značaja, da bi se v čim večji meri aktivirali pri iskanju teh informacij in tako dodatno spodbudili odprtost javnega sektorja na lokalni ravni.

Projekt Vprašaj državo: enostaven dostop do informacij javnega značaja financira Ministrstvo za javno upravo.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

ZELENI PINGVIN - SPLETNA APLIKACIJA ZA POMOČ PRI ZMANJŠANJU EMISIJ OGLJIKA

Zeleni pingvin je platforma in aplikacija, ki otroke, učence, starše in celotna mesta uči, kako zmanjšati emisije z uporabo manjših količin neobnovljivih virov in trajnostnim načinom življenja ter tako zmanjšati negativni vpliv človekovega delovanja na okolje. Uporablja pametne digitalne tehnologije, ki mlade motivira prek elementov igre v učnih okoljih, tako pritege njihov interes in jih navdihne. Izobraževalna igra omogoča učencem v šolah, da beležijo svoje dejavnosti ter zbrane podatke združijo s podatki o porabi energije, odpadkov, vode in drugih.

Projekt trenutno poteka na štirih izbranih pilotnih šolah. Po zaključku projekta bo na voljo vsem šolam, ki bodo želele svoja znanja o zmanjševanju emisij ogljika nadgraditi. Inovativna digitalna tehnologija in interaktivne igre omogočajo način, kako z raziskovanjem oceniti vpliv svoje rabe energije in s praktičnimi načini pozitivno vplivati na okolje.

Predstavitev projekta Zeleni pingvin učiteljem in vzgojiteljem na OŠ Miren

Ozaveščevalni projekt in način o trajnostnem življenju smo predstavili učiteljem in vzgojiteljem na OŠ Miren.

EKOKVIZ ZA SREDNJE ŠOLE 2023/2024

Tudi v letošnjem šolskem letu spodbujamo dijake, da sodelujejo pri reševanju okoljskih problemov. Osrednja tema letošnjega leta je **Energetsko-podnebna pismenost**, ki vključuje naslednje vsebine: zgodovino človekove rabe energije, kaj je energetsko-podnebna pismenost, katera so osrednja načela in temeljne usmeritve energetske pismenosti, Slovenija in viri energije za proizvodnje električne energije ter druge.

Prijave na šolsko tekmovanje: do 24. novembra 2023

Šolsko tekmovanje bo potekalo 8. decembra 2023 na vsaki prijavljeni šoli. Dijake, ki želijo tekmovati, morajo mentorji prijaviti v spletno aplikacijo ([povezava na prijavnico](#)) najpozneje do 24. novembra 2023. **Dijaki, ki ne bodo prijavljeni, ne bodo mogli sodelovati na šolskem tekmovanju.**

Dijaki bodo na šolskem tekmovanju odgovarjali na 40 vprašanj iz gradiva. V vprašanja bo vključen tudi izobraževalni video, ki je povezan z načelom #3 - Energija družba in okolje. [Več.](#)

Mentorji bodo za prijavljene dijake prejeli šifre 1. decembra 2023 na elektronski naslov, ki ga bodo zapisali ob prijavi tekmovalcev.

Gradivo je pripravljeno s sodelovanjem [EN-LITE, Društvom za spodbujanje energetske pismenosti](#).

RAZPIS LIKOVNO-LITERARNI NATEČAJ GOZD IN PODNEBNE SPREMEMBE

V okviru projekta LEAF - Znanje o gozdovih vabimo vse, ki želite ustvarjati in raziskovati na temo **Gozd in podnebne spremembe**. Pri ustvarjanju imate proste roke in lahko uporabite svojo kreativnost ter domišljijo. Več o natečaju in razpisanih pogojih preberite na povezavi <https://ekosola.si/razpis-likovno-literarni-natecaj-gozd-in-podnebne-spremembe/>. Rok za oddajo likovnih in literarnih del je **12. januar 2024**. Vabljeni k sodelovanju!

RAZPIS NATEČAJA RECIKLIRANA KUHARIJA

V letošnjem šolskem letu projekt **Hrana ni za tjavendan praznuje 10. rojstni dan**. Pomagajte nam ga praznovati na trajosten način! V novembru tako razpisujemo nagradni natečaj Reciklirana kuharija, kjer vas vabimo k oddaji inovativnih receptov na temo **Trajnostni rojstni dan - brez zavržene hrane**.

Ustvarite **reciklirane recepte jedi**, ki bi jih lahko postregli na pogostitvi in zabavi ob praznovanju.

Več o natečaju si lahko preberete na: **RAZPIS: NAGRADNI NATEČAJ RECIKLIRANA KUHARIJA 2023/2024 - Ekošola (ekosola.si)**. Rok za oddajo receptov in izdelkov je **15. januar 2024** na e-mail hranizatjavendan@gmail.com.

Hrana ni odpadek: sodelujte in zakuhaite svoj inovativni recept tudi vi!

POMLADIMO GOZDOVE

20. november 2023 v Ižakovcih

Tudi letos bomo sodelovali v prostovoljni akciji sadnje dreves, da gradimo gozdove prihodnosti. Skupaj z Družbo Slovenski državni gozdovi in z učenci ter učitelji OŠ Beltinci bomo izvedli akcijo sadnje dreves na izbrani lokaciji v Ižakovcih, kjer bomo posadili tisoč sadik gozdnega drevja različnih drevesnih vrst.

Želimo in vabimo, da se akcije v čim večjem številu udeležijo mladi iz drugih šol in s tem pomagajo širiti zavest o pomenu ohranjanju gozdov in varovanju narave. Naši gozdovi namreč vsak dan opravijo pomembno delo v boju proti podnebnim spremembam in blaženju le-teh.

Uvodna spletna strokovna delavnica GLOBE - 22. november 2023

Vabimo vas na uvodno spletno delavnico projekta **GLOBE** v sredo, 22. novembra 2023 s pričetkom ob 17.45. Na delavnici bomo predstavili cilje in vizijo projekta ter si pogledali posamezna področja, ki jih lahko proučujete z otroki/učenci/dijaki prek različnih protokolov. Prisluhnili bomo dobrim praksam in predstavili možnosti sodelovanja v različnih mednarodnih kampanjah, kako postati GLOBE šola in kako lahko sodelujete na prvih GLOBE igrah v Sloveniji.

Več o dogodku si preberite na <https://ekosola.si/vabilo-spletna-strokovna-delavnica-projekta-globe/>

Vabljeni ste vsi, ki ste se odločili sodelovati v projektu in želite delo z učenci in dijaki popestriti s praktičnimi aktivnostmi, ter vsi, ki vas vsebina zanima. Srečanje bomo obogatili s predavanjem gospe Mojce Dolinar, direktorice Urada za meteorologijo, hidrologijo in oceanografijo

Prijava: <https://ekosola.wufoo.com/forms/z1djxwd70li5sub/> najkasneje do torika, 21. novembra.

Praktična izobraževalna delavnica ELEMENTARY GLOBE - 27. november 2023 na OŠ Leskovec pri Krškem

Vabimo vas na praktično izobraževalno delavnico projekta Elementary GLOBE, ki je namenjena vzgojiteljem v vrtcih in učiteljem od 1. do vključno 5. razreda. Na srečanju bomo predstavili program GLOBE in Elementary GLOBE ter prikazali praktične aktivnosti na področju atmosfere, hidrosfere, pedosfere in biosfere.

Program delavnice je objavljen na povezavi <https://ekosola.si/izobrazevalna-delavnica-elementary-globe/>

Kruh za zajtrk - super dan!

17. november 2023

17. november - Tradicionalni slovenski zajtrk

Vsak tretji petek v novembru v osnovnih šolah in vrtcih obeležujemo dan slovenske hrane z vseslovenskim projektom Tradicionalni slovenski zajtrk. TSZ je torej *dan, ko naj bi premislili o našem načinu prehranjevanja, o tem, kakšno hrano izbiramo in pripravljamo ter kaj jemo*. Slogan letošnjega Tradicionalnega zajtrka je »**Kruh za zajtrk - super dan!**«.

Pri odločanju o temah za izvedbo spremljajočih dejavnosti ob Tradicionalnem slovenskem zajtrku ali dnevih dejavnosti, ki jih boste izvedli na vaših ustanovah, vam vsekakor predlagamo kruh, ki ga razširite še na žita, mletje in tudi na druge pekovske izdelke. Vabimo tudi vse vrtce in zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, da na podoben način obeležite ta dan ter že tradicionalnemu izpostavljanju **pomena čebel, medu in oprasovanja letos dodate še tematico kruha, žit in drugih pekovskih izdelkov**.

Več o letošnjem TZS: <https://www.nasasuperhrana.si/tradicionalni-slovenski-zajtrk/dogajanje-ob-letosnjem-tradicionalnem-slovenskem-zajtrku/>

Globalna nagrada za učitelje FEE - prijavite vaše dejavnosti

Ste mentor programov Ekošola, Mladi poročevalci za okolje, LEAF- Znanje o gozdovih)?

Ste v zadnjih petih letih izvedli dva okoljska projekta ali dejavnosti, ki so izstopale ali ste nanje ponosni, ker ste vključili večje število otrok, učencev, dijakov, študentov, ste se povezali z več mentorji, drugimi organizacijami ali strokovnjaki? Je dejavnost odmevala v šoli, lokalni skupnosti, širše?

Prijavite se na t. i. Globalno nagrado za učitelje, ki jo organizira FEE - Foundation for Environmental Education (Fundacija za okoljsko izobraževanje). Z njo želimo izpostaviti globalno kot tudi v posameznih državah prizadevanja in dosežke mentorjev programov FEE.

Več o nagradi in obrazec za prijavo najdete na povezavi <https://www.fee.global/teacher-award>.

Rok za prijavo je 5. maj 2024. Za pomoč smo vam na voljo na info@ekosola.si.

Evropski teden zmanjševanja odpadkov: od 18. do 26. novembra 2023, tema: embalaža - prijavite vaše dejavnosti

Letošnji Evropski teden zmanjševanja odpadkov (ETZO) bo potekal od 18. do 26. novembra, glavna tema je EMBALAŽA oziroma embalaranje izdelkov. Vaše akcije lahko prijavite do 12. novembra. Sodelujete lahko z dejavnostmi projektov Odpadkom dajemo novo življenje, Eko-paket, Krožnost je naša priložnost, pa tudi drugimi: embalaža in pakiranje izdelkov se nanaša na vsa področja, tudi hrano, tekstil, spletno nakupovanje itd.

#ewwr2023
#packaging
#dontgetwrappedup

EUROPEAN WEEK
for Waste Reduction
PACKAGING

18-26
November

2023

Ekošola

1,7 tis. všečki • sledilci: 2 tis.

Pokliči zdaj

Všečkano

Pošlji sporočilo

VŠEČKAJTE IN DELITE: program Ekošola na Facebooku

V programu Ekošola si prizadevamo, da vas ažurno in pravočasno obveščamo, napovedujemo in vabimo. Spletna stran www.ekosola.si je že vrsto let osrednje mesto, kjer so zbrane celovite informacije, gradiva, povezave in navodila. Upamo pa, da ste opazili, da smo zelo aktivni tudi na Facebooku.

V prihodnje bomo del obveščanja prek elektronske pošte preusmerili na družbena omrežja, zato vas vabimo, da všečkate <https://www.facebook.com/ekosola> in redno spremljate objave.

Sodelujte v novembrski nagradni igri na Facebooku 😊

Kaj morate storiti? Všečkajte profil <https://www.facebook.com/ekosola> in objavo [Program Ekošola nagrajuje](#) ter odgovorite na zastavljeno vprašanje in delite objavo z vsaj tremi prijatelji, ki jim ravno tako privoščite simbolično nagrado.

V začetku decembra bomo objavili imeni dveh srečnejšev, ki bosta prejela dežnik programa Ekošola in vrečko presenečenja.

IZZIV: Obnovljivi viri so za vsako državo izrednega pomena, tudi zaradi samooskrbe. V Sloveniji smo lahko veseli, da nas je narava obogatila z marsikaterimi in dokaj učinkovito jih tudi uporabljamo ...

Kdo je največji proizvajalec električne energije v Sloveniji, tudi iz obnovljivih virov?